

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentiss Sanctissimæ Virginis Mariæ Matris Dei

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1726

VD18 80217915

Artic. IV. De pulchritudine & modestia sanctissimæ Virginis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45581

non esse amplius ibi illas, velut in sanctâ solitudine, ut soli vacent Deo, sed velut aves in-caveâ, ut addiscant, quòd nunquam didicissent, nisi fuissent inclusæ. His benè convenit symbolum caveæ includentis avem cum lemmate: Qui me prend, il m' apprend: Qui carcere stringit, doctrinâ me tingit. *Ab eo, quo captor, ut discam, adaptor.*

Differentia
columbarum
& cornicium.

Reperire est duo genera avium, quæ Ecclesias amare videntur: Est exiguus quidam columbarum numerus, quæ intus suum querunt refugium; Sed hæ abscondunt se in parvulis quibusdam parietum & murorum cavernis, velut in suis cellulis, & hoc quasi non advertitur, nec magnus excitatur ab illis strepitus. Sed magnas videre est cornicum catervas, quæ Ecclesias quoque colunt & amant, non ut intus se abscondant, sed ut deforis circumvolitent, seque præbeant conspiciendas: hæ nunquam non vagantur, volitant super turre, aspiciunt & aspiciuntur à longè,

magnum excitant tumultum, vocis sunt clamoræ & importunæ: de cætero astutæ, dolosæ, suspiciosæ, nunquam non in aère, omnia ex alto aspicientes in terris: Et quidquid feceris, nunquam impones eis silentium, nec efficies ex eis columbas. O quot sunt Ecclesiæ & Monasteria, quibus plures sint cornices, quàm columbæ!

Sufficit Domine, interpellat Attemissa, probè te capio, sed nescio, an omnes te ita loquentem sint avidis excepturi auribus. Nihil applico, replicat ipse. Quia quilibet suæ conscius est necessitatis, sic quisvis suâ utatur exin sumendi libertate. Qui non indiget hæc admonitione, sinat illam; qui utilem sibi ipsam crediderit, sibi ipsi illam applicare potest. Sed ne ulli præbeam alicujus vel suspitionis vel offensæ argumentum, ab-rumpo discursum, dicturus tibi quidquam magis jucundum pro conclusionem hujus Consultationis.

ARGUMENTUM.

De Pulchritudine & modestiâ Sanctissimæ Virginis.

ARTICULUS IV.

Pulchra Fatio ejusdam Poëte de aurorâ.

Dicitur, quòd, cum Apelles depingere capisset auroram, & quidem tam benè, ut natura metuens, ne sibi habe-

retur æqualis, imò, si progrediretur in opere, se superaret, quantoque miserit unam è parvis, quæ pictori præscinderet filum vitæ, & limi-

limites statueret perfectioni operis, unde immortalitatem sibi is parabat, & jamjam parabat in memoria hominum. Indignabantur omnes adversus naturam, quod opere tam exquisito exspoliasset mundum, & quærebatur ubi vis, qui ultimam apponeret manum: Sed inventus est nemo, qui id aude- ret; dicebant enim, si graphica hujus operis delineatio, lineam vite abbreviavit pictori primo, ipsius perfectio non minus fatalis esse posset cæteris pictoribus.

Ipsa evadit
veritas in
sanctissimâ
Virgine.

Non est fortassis hoc nisi figmentum Poëtarum, sed erit veritas, si dicatur, quod Sanctissima Virgo, quæ sæpius nuncupatur aurora in sacris literis, tanta sit pulchritudinis, ut cum natura se exhauferit designando solum prima imaginis ipsius lineamenta, gratia vivacissimos suos adjecerit colores ad perficiendum ipsam; quæ tamen ultimam suam non recipit perfectionem, quoad splendidissimis absolvatur & perficiatur gloriæ radijs: Quis igitur audebit nostrum ipsius depingere pulchritudinem? Omnis scientia hominum, & Eloquentia Angelorum illuc perungere haud possunt.

Verum quod impossibile erat omni alij, id Spiritus Sanctus perficere voluit; Is mirificè depingit ipsam in sacro Epithalamio paucis hisce verbis: *Tota pulchra es amisa mea, tota pulchra es.* Verbum hoc *Totum*, juxta Sanctam Tho-

mam, quandam significat infinitudinis speciem, eoque nihil excludat, aut aliquos limites statuatur: dum igitur dicit, ipsam totam esse pulchram, videtur, quod insinuare nobis velit, ipsam omnem in personam suam includere pulchritudinem: Sed in quò consistit hæc pulchritudo!

Quando laudatur pulchritudo in se ipsa, quæ imago illius concipi potest, nisi infinita cujusdam excellentiæ? Deus est pulchritudo ipsa, Deus est bonitas ipsa. Indagare volens pulchritudinem in sua origine attollo cogitationes meas usque ad divinitatem: Considero, quanam sint occupationes Dei ab æterno in semetipso, & invenio has esse duas; unam, quæ contempletur infinitam suam pulchritudinem; alteram, quæ amet infinitam suam bonitatem: Et hoc unicum totam ipsius constituit beatitudinem, totam ipsius vitam divinam, totam ipsius æternam voluptatem: Paradisus, quem promittit nobis post hanc vitam, non consistet in alio, nisi in contemplando eandem hanc pulchritudinem, & amando eandem hanc bonitatem. Estne igitur hoc totum, quod sperandum nobis sit in æternitate? Ita, procul dubio, abundè id solum sufficiet, quod animam nostram in superabundantiâ gaudiorum æternorum totam tenebit absorptam, illamque infinitam oblect-

Quomodo
concipie-
da sit pul-
chritudo
Dei.

Pulch-
do Dei
cipitur
te bon-
tem.

oblectabit ratione; siquidem Deus ipse ita oblectatur illis, ut impossibile sit ipsi vel unico momento ab amabili hac fruitione avelli. O pulchritudo, quam es delectabilis! Tu omnium demulces corda, & nihil est jucundum, nec place- re potest, nisi per te.

Quanti igitur æstimem pulchritudinem, dum considero, quod omne id, quod constituitur magnificentiâ Dei, & infinita ipsius gloria, pulchritudo sit & bonitas: Utraque est æqualiter infinita; & tamen asserendum est, quod pulchritudo ratione quâdam transcendat bonitatem: Quare? Quia ipsa prima est in ordine Originis: primum enim, quod consideramus in Deo, est, quod ipse contempletur suam pulchritudinem; & secundum est, quod amet suam bonitatem. Contemplatio pulchritudinis suæ ita rapit ipsius intellectum, ut perfectam ipsius efformet imaginem; & hæc imago est Filius ipsius Unigenitus, quem Scriptura nuncupat splendorem gloriæ Patris. Ecce igitur pulchritudinem in principio suo & in throno gloriæ suæ; ubi nobis incomprehensibilis est, edquod sit infinita: nihilominus permanere noluit nobis incognita; jaculatur ipsa extra seipsam, innumeros, quibus mirè oblectemur, radios; siquidem nulla nec in cælis, nec in terris est pulchritudo, quæ non oriatur à primâ hac pulchritudine,

R. P. Isaac Consultat. Tom. III,

velut ab origine suâ. Verbum æternum est pulchritudo infinita Patris, & origo omnium pulchritudinum, quæ existunt extra Deum.

Posito hoc principio, quod evidens est ex seipso: hanc ex eo infallibilem deduco consequentiam: Sola igitur Sanctissima Virgo plus habet pulchritudinis, quam omnes creaturæ simul. Ecce enim quâ ratione discurrem. Pulcherrima omnium creaturarum procul dubio est illa, cui pulchritudo infinita Dei Patris, quæ est, Filius ipsius Unigenitus, communicata est omnium perfectissimè: De hoc dubitari non potest, edquod non nisi per communicationem primæ pulchritudinis, omnes creaturæ suam habeant pulchritudinem: Jam quænam hæc creatura est, nisi Sanctissima Virgo, propria ipsius Mater? An ipsarum sit aliqua, quam arctiori conjunxerit vinculo cum infinitâ suâ pulchritudine, vel cui insculpsit perfectius profundusque omnes similitudinis suæ characteres? Quid ipsi sint cæteræ creaturæ omnes, incomparationem adductæ cum propriâ suâ Matre? Nonne præposuit, nonne magis dilexit ipsam cæteris omnibus, edquod elegerit ipsam in Matrem suam? Nonne dixit ipsi, quod vulneraverit sibi cor suum? O MARIA, ô Mater admirabilis, quantam oportet esse pulchritudinem tuam, quæ ita oblectaverit,

D d devin-

Discursus
declarans
maximam
Sanctissimæ
Virginis
pulchritu-
dinem.

Pulchritu-
do Dei con-
cipitur an-
te bonita-
tem.

ommodè
scipien-
te pul-
chritudo
i.

devinxerit, rapuerit cor unigeniti Filij Dei? Itane videat ipse pulchritudines infinitas in sinu divini Patris sui, quibus perpetuâ absorptus teneatur Extasi; & nihilominus aspiciat in te pulchritudines alias, quibus ipsum demulceas, quibus ipsum attrahas in sinum tuum?

Nihil est pulchrius Sanctissimâ Virgine, nisi Deus solus.

O præstigia! ô incomprehensibilia prodigia amoris! Ipse est, Amor JESU est, qui producit pulchritudinem MARIE: Et pulchritudo MARIE est, quæ lucratur, quæ capit & rapit amorem JESU. MARIA non est pulchra oculis Verbi æterni, nisi quia amatur ab ipso; pulchritudo, quàm illi confert amando; æqualis est amori, quo fertur in ipsam. Si noveris mensuram amoris, quo ipsam prosequitur, cognoscere & poteris pulchritudinis, quàm ipsa communicat, Excellentiam. Verùm est, quòd satis ipsam amare non possit, ut faciat ex ipsa adorandum suum Patrem; satis tamen amare vult ipsam, ut faciat ex ipsa divinam suam Matrem. Pulchritudo igitur, quàm ipsi communicat, esse non potest pulchritudo infinita, quæ essentialis est Patri; tota tamen pulchritudo est, quæ congruit dignissimæ Matri Dei. Et hoc est, quòd in admirationem rapuit Sanctum Epiphanium: *Solo Deo excepto cunctis superior existis, formosior Cherubin & Seraphin, & omni exercitu Angelorum. Post Deum solum, ô Sanctissima*

S. Epiphanius orat. de laudibus Virginis.

Virgo, tu pulcherrima es creaturarum omnium; nec Cherubin, nec Seraphin, nec omnes novem Angelorum Chori, quidquam habent pulchritudinis, quæ coram tuâ audeat comparere: Aspicio illos in tuâ præsentia velut stellas cæli, quæ omnem suum amittunt splendorem in solis præsentia.

Sancta Catharina de Senis dicebat, quòd si oculis corporeis videri posset pulchritudo animæ à peccato exemptæ, & infimo tantum gratiæ gradu exornatæ, cum admiratione videretur, ipsam solam plus habere pulchritudinis, quàm omnes flores, quàm cuncta sidera, quàm tota simul corporalis natura, quòdque nemo esset, qui non moreretur lubens pro conservatione tam mirificæ pulchritudinis. Verùm si animarum omnium novissima & infima, gratiâ condecorata tantum habet pulchritudinis, incipe ab hac, & ascende per tot gradus, quot sunt animæ Sanctæ, quarum una superet & excellat aliam in gratiâ, & consequenter in pulchritudine; nam gratiâ animæ, & pulchritudo animæ sunt prorsus idem: quando inveneris centesimam, videbis ipsam centies plus gratiæ & pulchritudinis habere, quàm primam: An igitur comprehendere poteris ipsius excellentiam pulchritudinis?

Et tamen hoc nihil adhuc esset: Nam si ascendere pergas magnis passibus usque ad millesimam, & usque

Opinio
Catharinæ
Senensis
ca pulchritudinis
nimis in
gratiâ
ascendit.

Vis
pulchritudinis

Gradus
usque
pulchritudinis

ad majorē
pulchritu-
dinem.

usque ad centies millesimam, ubi videres centies millies plus pulchritudinis, quàm in primâ: quàm admirabilem effingeres tibi de hâc pulchritudine idæam: Et tamen hoc esset adhuc parùm: siquidem benè judicas, quòd inveniatur plures millionum milliones animarum sanctarum; è quibus accipe omnium pulcherrimam, & postquam admiratus fueris ipsius pulchritudinem, & contestatus, te ipsam comprehendere non posse, dic audacter, eam esse non nisi umbram, & tenuem valde pulchritudinem, comparatam cum illâ Sanctissimæ Virginis: dicere id poteris asseveranter & secure, eòquòd communis omnium Sanctorum Patrum vox sit, ipsam solam possidere plus gratiæ & pulchritudinis, quàm omnes simul Sanctos.

Vis & robur
pulchritu-
dinis.

Impossibile est, aspicere pulchritudinem, quin ametur. Aristoteles respondit cuidam se interroganti; Cur ametur pulchritudo? Amice mi, ecce tibi quæstionem quæ non convenit nisi cæco: quicumque habet oculos ad conspiciendum pulchritudinem, impedire non potest, quin habeat cor ad adamandum illam. Sparguntur fermè incredibilia de imperio, quòd exercuit certarum creaturarum pulchritudo in corda principum, ob quàm moverunt prælia, & susque deque verterunt regiones integras, vastissimas Monarchias: Et tamen non nisi fragiles & imperfectæ ad-

modum hæ fuerant pulchritudines: Sed quot generosæ animæ intuitu pulchritudinis Mariæ & profusæ divinæ perpetuas gessere luctas adversus vitia, adversus infernum, adversus mundum, adversus seipsas, ut acceptas se redderent oculis ipsius, imitando ipsius puritatem, ipsius humilitatem, ipsius charitatem, tandèmq; mererentur aspicere illam in æternum.

Quot animosa repetire erat corda, ad eò purissimæ hujus pulchritudinis amore succensa, ut asherant summè mori pro illâ. Legimus de Carolo filio Sanctæ Brigittæ, quòd, postquam sapius auscultavit Sanctam Matrem suam facientem verba de excellentijs, de perfectionibus, & præsertim de pulchritudine Sanctissimæ Virginis, tantò inflammatus fuerit zelo pro gloriâ ipsius, tamque sancto venerabundi amoris erga ipsam incendio, ut sapius cor suum effuderit in eximium hunc amoris verè extatici affectum: Si possibile foret, Sanctissimam Virginem unico duntaxat momento decidere à sublimi hoc statu, gloriæ, magnificentiæ & felicitatis, ad quem summo cum gaudio ipsam novi esse subvertam, mallet descendere in infernum, & sine fine ibidem cruciari, ut impedirem unicum hoc parvum momentum imminutionis gloriæ ipsius. O Cor incomparabile & verè studiosum gloriæ Virginis Sanctissimæ

Plures ma-
gæ animæ
ardenter
amârunt
Sanctissimæ
Virginis.

Eheu! quid nos sumus in comparatione? quanta est vilitas & vecordia affectuum nostrorum, respectu affectuum ipsius. Nonne merito exoptarem mihi hinc dolorem Beati Jacoboni plorantis dies noctesque ita, ut nullam caperet consolationem? Quid ita ploras? Cur ita luges? *Lugeo, quia amor non amatur; affligor inconsolabiliter, quod Deus, qui amor infinitus est, non ametur ab omni-*

bus hominibus; & ego dicerem: Lugeo, quod Sanctissima Virgo, cum tantæ sit pulchritudinis, tantisque condecorata excellentijs, non ametur à cordibus omnium, hæcque non arctissime devinciat sibi. Unde hoc est? nisi quod pulchritudo ipsius non aspiciatur: adnitamur secundâ huc vice, ut obtineamus modicam saltem ipsius cognitionem.

* * *

ARGUMENTUM.

Excellentissimum obtinendi cognitionem aliquam de pulchritudine Sanctissimæ Virginis.

ARTICULUS V.

Gradatio ab unâ pulchritudine ad majorem pulchritudinem Angelorum.

Non sistas hic, ubi te deserui, sed denuò incipe eandem facere gradationem respectu omnium beatorum Angelorum, quam fecisti respectu omnium animarum sanctarum. Incipe à choro Angelorum, qui est infimus, ipsorumque considera pulchritudinem. Si videremus Angelum è cælo in splendoribus gloriæ suæ, hæc eousque omnem nostrum transcenderet captum, ut crederemus ipsum esse Deum, non difficulter adoraturi ipsum. Id attestatur, quod accidit Sancto Joanni in Apocalypsi; Et tamen novissimi ac infimi hi sunt in pulchritudine.

Ascendendo semper

Ascende altiùs & aspice Chorum Archangelorum incomparabiliter

transcendentium Angelos in numero, in gratiâ, in gloriâ, & in pulchritudine, ita ut chori hujus novissimus, illarum plus habeat excellentiarum solus, quàm omnes simul chori Angelorum; & cogita illos omnes sibi invicem esse subordinatos velut numeros, & consequenter se invicem transcendere in gratiâ & pulchritudine, sicut numerus superior transcendit omnes inferiores aliquâ unitate, quàm alij non habent. Cogita insuper verum esse, ipsorum numerum longè majorem esse illo Angelotum; & ex in mentis tua intendente nervos, & conare, tenta, an passis comprehendere, quanta summi Archangeli existat pulchritudo: haud dubiè dices, illam

per omnes novem choros, per omnes ex illis choricis nobis est incomprehensibilis.